

नेपाली बालबालिका विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्न दिने सर्त तथा प्रक्रिया २०६५ (दोस्रो संशोधन २०६७ सहित)

प्रस्तावना

नेपाली बालबालिका विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्न दिने सम्बन्धमा आवश्यक सर्त तथा प्रक्रिया बनाउन वाञ्छनीय भएकाले, मुलुकी ऐन, धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको महलको १२ (क) नम्बरले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका सर्त तथा प्रक्रिया तोकेको छ ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस सर्त तथा प्रक्रियाको नाम “नेपाली बालबालिका विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्न दिने सर्त तथा प्रक्रिया, २०६५” रहेकोछ ।
(२) यो सर्त तथा प्रक्रिया तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस सर्त तथा प्रक्रियामा : (क) ‘मन्त्रालय’ भन्नाले महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।
  - (ख) ‘समिति’ भन्नाले अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री व्यवस्थापन विकास समिति (गठन) आदेश, २०६७ बमोजिम गठन भएको अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री व्यवस्थापन विकास समिति सम्झनु पर्छ ।^{१*}
  - (ग) ‘सूचीकृत संस्था वा एजेन्सी’ भन्नाले दफा ११ को उपदफा (३) बमोजिम सूचीकृत संस्था वा एजेन्सी सम्झनु पर्छ ।
  - (घ) ‘अनाथालय’ भन्नाले प्रचलित कानूनबमोजिम दर्ता भई अनाथ बालबालिकाको हेरचाह तथा पालन पोषण गरी संरक्षण दिने संस्था सम्झनु पर्छ ।
  - (ङ) ‘अनाथ बालबालिका’ भन्नाले दफा ४ बमोजिमका बालबालिका सम्झनु पर्छ ।
  - (च) ‘स्वेच्छाले त्यागेका बालबालिका’ भन्नाले देहायका व्यक्तिले जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा उपस्थित भई मन्जुरनामको कागज गरी बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरलाई जिम्मा लगाएका बालबालिका सम्झनु पर्छ ।
- (१) बालबालिकासम्बन्धी ऐन, २०४८ बमोजिम संरक्षक नियुक्त भएका र कुनै सम्पत्ति नभएका बालबालिकाको हकमा सम्बन्धित संरक्षकले,
  - (२) बाबु मरेका र आमाले अर्को विवाह गरी त्यागेका बालबालिकाका हकमा त्यस्ती आमाले,
  - (३) एकभन्दा बढी बालबालिकाको जन्म भई तिनको पालनपोषण गर्न नसक्ने गरिब बाबुआमा मध्ये कुनै एकले परिवार नियोजनको स्थायी बन्ध्याकरण गरिसकेको भए त्यस्ता बालबालिकाका हकमा बाबुआमाले,
  - (४) एकभन्दा बढी बालबालिकाको जन्म भई बाबु मरेको वा निको नहुने गरी बहुलाएको वा होस ठेगानामा नभएको बालबालिकाको पालन पोषण गर्न नसक्ने गरिब आमा भए त्यस्ता बालबालिकाको आमाले,

^{१*} bf]; | f] ; +zf] wg

- (५) एकभन्दा बढी बालबालिका भएकी आमा मरेकी वा निको नहुने गरी बहुलाएकी वा होस ठेगानामा नभएकी र तिनको पालन पोषण गर्न नसक्ने गरिव बाबु भएमा त्यस्ता बालबालिकाको बाबुले ।

परिच्छेद-२

धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्न दिने

३. **धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रूपमा दिने सकिने बालबालिका** : दफा ९ को उपदफा (३) बमोजिम सूचीकृत बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरमा कम्तीमा नब्बे दिने बसेका देहायका अवस्थामा बालबालिका विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न स्वीकृति दिने सकिने छ ।
- (क) अनाथ बालबालिका, र
(ख) स्वेच्छाले त्यागेका बालबालिका
४. **अनाथ बालबालिका** : यस सर्त तथा प्रक्रियाको प्रयोजनका लागि अनाथ बालबालिका भन्नाले दफा ५ को उपदफा (६) बमोजिम जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट अनाथ प्रमाणित गराइएका देहायका बालबालिका सम्झनु पर्छ :-
- (क) बेवारिसे अवस्थामा प्रहरीले फेला पारेका,
(ख) अस्पतालमा बेवारिसे अवस्थामा छाडिएका,
(ग) बाबुआमा दुवैको मृत्यु भई परिवारका कुनै सदस्य, नातेदार वा हकवाला फेला नपरेका र सम्पत्ति समेत नभएका ।
५. **अनाथ बालबालिकासँग सम्बन्धित कागजातको अभिलेख** : (१) प्रत्येक बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले अनाथ बालबालिका भर्ना गर्दा देहायका कागजातको अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।
- (क) बेवारिसे अवस्थामा सडक, बाटो वा सार्वजनिक स्थानमा फेला परेका बालबालिकाको हकमा त्यस्तो व्यहोरा खुल्ने सम्बन्धित प्रहरी कार्यालयको पत्र,
(ख) अस्पतालमा बेवारिसे अवस्थामा छाडिएको बालबालिकाको हकमा अस्पतालमा बालबालिका छाडिनुको कारण खुलाइएको सम्बन्धित अस्पतालको पत्र,
(ग) बालकल्याण गृह वा अनाथालय वा बालमन्दिर र त्यसको छेउछाउमा छाडिएका बालबालिकाको हकमा नजिकको प्रहरी कार्यालयद्वारा गरिएको सर्जमिन मुचुल्कासहितको पत्र ।
- (२) बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले उपदफा (१) बमोजिम बालबालिका भर्ना हुन आएको बेहोराको जानकारी केन्द्रीय बालकल्याण समिति र जिल्ला बालकल्याण समितिलाई यथाशीघ्र दिई बालबालिकाका बाबुआमा, नातेदार, हकवाला वा संरक्षक पत्ता लगाउन बालबालिकाको हुलिया, अन्दाजी उमेर तथा फोटोसहितको सूचना रेडियो, टेलिभिजनमा प्रचार-प्रसार गराउन र बालबालिका खोजतलास समन्वय केन्द्रलाई पनि जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- (३) बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले उपदफा (१) बमोजिम बालबालिका भर्ना भएका मितिले सात दिन भित्र भर्ना गरिएका बालबालिकाको फोटो, भर्ना गरेको मिति, अन्दाजी उमेर र अन्य विवरण सहितको कागजात प्रहरी प्रधान कार्यालयमा पठाई गोरखापत्र वा राष्ट्रिय स्तरको कुनै दैनिक पत्रिकामा सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिमको सूचनामा उल्लिखित विवरणका अतिरिक्त बालबालिकाका बाबुआमा, नातेदार, हकवाला वा संरक्षक र बालबालिकाको हक पुग्ने चल अचल सम्पत्ति भए वा नभएको सम्बन्धमा कसैको दावी भएमा कसैलाई थाहा भए सूचना प्रकाशन गर्ने बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिर वा केन्द्रीय वा जिल्ला बालकल्याण समिति वा बालबालिका फेला परेको जिल्लाको प्रहरी कार्यालय मध्ये कुनै एक निकायमा दावी गर्न वा जानकारी दिन, अन्यथा त्यस्तो बालबालिका देशभित्र वा अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री दिई पठाउन सकिने व्यहोरा समेत खुलाइएको हुनु पर्नेछ ।

- (५) उपदफा (३) बमोजिमको सूचनाको म्याद पैँतीस दिनको हुनु पर्नेछ र सो म्यादभित्र कसैबाट कुनै दाबी नपरेमा वा जानकारी प्राप्त नभएमा त्यस्तो म्याद व्यतीत भएको दशदिनपछि एक्काईस दिनको म्याद दिई गोरखापत्र, राष्ट्रिय स्तरको र सम्भव भएसम्म स्थानीय स्तरको कुनै दैनिक पत्रिकामा तथा विद्युतीय सञ्चार माध्यम मार्फत पुनः सूचना प्रकाशन तथा प्रशारण गर्नु पर्नेछ ।
- (६) उपदफा (५) बमोजिम प्रकाशित सूचनाको म्यादभित्र पनि कुनै दाबी वा जानकारी सूचना प्रकाशन गर्ने बालकल्याण गृह वा अनाथालय वा बालमन्दिर वा केन्द्रीय वा जिल्ला बालकल्याण समिति वा प्रहरी कार्यालयमा प्राप्त हुन नआएमा वा प्राप्त भए पनि उक्त दाबी वा जानकारी आधारहीन भएमा बालकल्याण गृह वा अनाथालय वा बालमन्दिरले सोही बेहोरा खुलाई सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट त्यस्ता बालबालिकालाई अनाथ प्रमाणित गराइराख्नु पर्नेछ ।
- (७) उपदफा (६) बमोजिम जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट अनाथ प्रमाणित भएपछि बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले प्रत्येक बालबालिकाको विवरण मन्त्रालयले तोके बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी सात दिनभित्र समिति र दफा १४ बमोजिमको परिवार छनोट समितिमा पठाउनु पर्नेछ ।^{2*}

६. **स्वेच्छाले त्यागेका बालबालिकाको अभिलेख** : (१) प्रत्येक बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले स्वेच्छाले त्यागिएका बालबालिका भर्ना गर्नुपर्दा देहायका कुरा खुलेको कागजातको अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।
- (क) बालबालिकाको नाम, उमेर, हुलिया, जन्मदर्ताको प्रमाणपत्र र हालसालै खिचिएको फोटो,
- (ख) बालबालिका बाबुआमाको नाम, ठेगाना र त्यागनु परेको कारण,
- (ग) स्वेच्छाले त्याग्न ल्याउन बाबु वा आमा वा दुवै भए निजहरुको नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (घ) संरक्षकले त्याग्न ल्याएकोमा संरक्षक नियुक्त गरेको कागजात र संरक्षकको नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ङ) बालबालिकाको बाबुआमाको आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक हैसियत खुलाउने सम्बन्धित स्थानीय निकायले गरिदिएको सिफारिस ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको अभिलेखको जानकारी सम्बन्धित बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले केन्द्रीय बालकल्याण समिति, सम्बन्धित जिल्ला बालकल्याण समिति र जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दिनु पर्नेछ ।
- (३) स्वेच्छाले त्यागिएका बालबालिका धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रुपमा जानु अघि मन्जुरनामाको कागज गरिदिने व्यक्ति वा आमा वा बाबु वा बाबुआमाले बालबालिका फिर्ता लान चाहेमा र बालबालिका त्यस्तो व्यक्तिसँग जान इच्छुक भएमा सम्बन्धित बालकल्याण गृह वा अनाथालय वा बालमन्दिरले जिल्ला प्रशासन कार्यालयको रोहबरमा सम्बन्धित व्यक्तिले बालबालिका बुझेको लिखत तयार गरी बालबालिका जिम्मा लगाइदिनु पर्छ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम बालबालिका जिम्मा लगाएको जानकारी मन्त्रालय, केन्द्रीय बालकल्याण समितिले र जिल्ला बालकल्याण समितिलाई दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-३

धर्मपुत्र, धर्मपुत्री, ग्रहण गर्न सक्ने

७. **धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्न सक्ने विदेशी नागरिक** : (१) मुलुकी ऐन धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको महलको अधीनमा रही देहायका विदेशी नागरिकलाई नेपाली बालबालिका धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रुपमा ग्रहण गर्न स्वीकृति दिन सकिनेछ :-
- (क) विवाह भएको कमतीमा चार वर्ष पूरा भइसकेका दम्पति, वा

^{2*} k1xnf ;+zf]wg

- (ख) पैतीस वर्ष उमेर पूरा भई पचपन्न वर्ष उमेर पूरा नभएकी अविवाहित, विधवा, सम्बन्ध विच्छेद वा न्यायिक पृथकीकरण गरी बसेकी महिला ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमका विदेशी दम्पति वा महिला र धर्मपुत्र, धर्मपुत्री हुने बालबालिकाको उमेर बीच कम्तीमा तीस वर्षको फरक हुनु पर्नेछ ।
- (३) यस सर्त तथा प्रक्रियामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि छोरा हुने विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र र छोरी हुने विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्री ग्रहण गर्न स्वीकृति दिइनेछैन ।
- (४) धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्ने विदेशी नागरिकका छोरा वा छोरी वा धर्मपुत्र वा धर्मपुत्री भएमा निजको उमेरभन्दा ग्रहण गरिने धर्मपुत्र वा धर्मपुत्रीको उमेर कम हुनु पर्नेछ ।
- तर कुनै विदेशी नागरिकले कुनै नेपाली बालबालिकाका धर्मपुत्र धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गरिसकेको भए त्यस्ता नेपाली बालबालिकाको सहोदर दिदी वा दाजुलाई सोही विदेशी नागरिकले धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न यस उपदफाले कुनै बाधा पुऱ्याउनेछैन ।

८. **धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्न निवेदन दिनु पर्ने** : (१) नेपाली बालबालिका धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न चाहने विदेशी नागरिकले सूचीकृत विदेशी संस्था वा एजेन्सी वा नेपालस्थित आफ्नो देशको राजदूतावास र सो नभए नेपालीका निमित्त तोकिएको राजदूतावास मार्फत धर्मपुत्र वा धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न चाहेको नेपाली बालबालिकाको उमेर, लिङ्ग र मन्त्रालयले तोके बमोजिमको ढाँचामा^{३*} समिति समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदनमा देहायका कागजात संलग्न गरिएको हुनु पर्नेछ :-
- (क) नेपालबाट धर्मपुत्र, धर्मपुत्री लिन निवेदनकलाई निजको देशको सरकारले दिएको सहमति, (कन्सेन्ट) पत्र,
- (ख) धर्मपुत्र, धर्मपुत्री भैजाने बालबालिकाको हैसियत धर्मपुत्र, धर्मपुत्री लिन व्यक्तिको मुलुकको कानूनअनुसार आफ्नै सन्तान सरह हुने भन्ने सम्बन्धित देशको सरकार वा सो देशको नेपालस्थित वा नेपालका लागि तोकिएको दूतावासबाट लेखिएको प्रत्याभूति (ग्यारेन्टी) पत्र,
- (ग) निवेदकको जन्मदर्ता प्रमाणपत्र,
- (घ) निवेदकको वैवाहिक अवस्था प्रमाणित गर्ने कागजात,
- (ङ) निवेदकका छोराछोरी वा धर्मपुत्र, धर्मपुत्री भए मा तिनको जन्मदर्ता प्रमाणपत्र सहितको पारिवारिक विवरण,
- (च) निवेदकको स्वास्थ्य सम्बन्धमा सरकारी निकायले दिएको प्रमाणपत्र,
- (छ) असल चरित्र सम्बन्धमा सरकारी निकायले दिएको प्रमाणपत्र,
- (ज) मन्त्रालयले तोके बमोजिम निवेदकको न्यूनतम वार्षिक आय देखिने कागजात,^{४*}
- (झ) निवेदकको राहदानीको प्रतिलिपि,
- (ञ) निवेदकको सामाजिक, मनोवैज्ञानिक, गृहअध्ययन प्रतिवेदन (सोसल, साइकोलजिकल, होमस्टडी रिपोर्ट) ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि मन्त्रालयले आवश्यक छानबिन गरी निवेदकको छुट्टै व्यक्तिगत फाइल तयार गर्नेछ ।
- (४) उपदफा (२) बमोजिमको कागजात अङ्ग्रेजी भाषामा लेखिएको वा सक्षम निकायले अङ्ग्रेजी भाषामा अनुवाद गरेको हुनु पर्नेछ ।
- (५) उपदफा (२) बमोजिमको कागजात नोटरी पब्लिकबाट प्रमाणित गरिएको हुनु पर्नेछ ।^{५*}

^{३*} k1xnfn] ;+zf]wg

^{४*} k1xnfn] ;+zf]wg

^{५*} k1xnfn] ;+zf]wg

परिच्छेद-४

बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरको सूचीकरण

९. बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरको सूचीकरण गरिने : (१) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई कम्तिमा छ वर्ष बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गरेका बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीसम्बन्धी कार्य गर्न चाहेमा सूचिकरणको लागि मन्त्रालय समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ।^{६*}
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदनमा देहायका कुराहरु खुलाइएको हुनु पर्नेछ :-
- (क) सम्बन्धित बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरको विधान र नवीकरणसम्बन्धी कागजात,
- (ख) मन्त्रालयले तोकेको बालगृह सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि न्यूनतम मापदण्ड र बालकल्याण गृह सञ्चालन मार्गदर्शनको पालन गरेकोछ, भन्ने बेहोरा खुल्ने केन्द्रीय बालकल्याण समितिको सिफारिस, र
- (ग) बालकल्याण गृह वा अनाथालय वा बालमन्दिरको भौतिक सम्पत्तिको विवरण ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदनउपर छानविन गर्दा उपयुक्त देखेमा मन्त्रालयले त्यस्ता बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरको सूचीकरण गरी सोको जानकारी निवेदकलाई दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम सूचीकृत भएको बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले प्रत्येक दुई वर्षमा मन्त्रालयमा नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।
- (५) उपदफा (३) बमोजिम सूचीकृत बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रुपमा विदेशी नागरिकलाई ग्रहण गर्न दिन सकिने बालबालिकाको देहायबमोजिमको अलग अलग व्यक्तिगत विवरण तयार गरी दफा १४ बमोजिमको परिवार छनोट समिति समक्ष पठाई सो को जानकारी समितिलाई दिनु पर्नेछ ।
- (क) जन्मदर्ताको प्रमाणपत्र,
- (ख) विगत छ महिनाभित्रको स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रतिवेदन,
- (ग) हालसालै खिचिएको फोटो,
- (घ) बालबालिकालाई स्वदेशभित्रै धर्मपुत्र, धर्मपुत्री दिन मनासिब प्रयास गरिएको कुरा खुल्ने कागजात,
- (ङ) दफा ५ वा ६ बमोजिमका बालबालिकाको अभिलेख खुल्ने कागजात ।
- (६) उपदफा (५) बमोजिम बालबालिकाको व्यक्तिगत विवरण सम्बन्धी कागजात नोटरी पब्लिकबाट प्रमाणित गरिएको हुनु पर्नेछ।^{७*}
१०. बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरलाई सूचीबाट निलम्बन गर्ने वा हटाउने : (१) दफा ९ बमोजिम सूचीकृत भएका बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले भुट्टा विवरण पेस गरेको वा प्रचलित कानून, सर्त तथा प्रक्रिया र मन्त्रालयले दिएको निर्देशन विपरीत काम गरेको वा गर्न लागेको पाइएमा त्यस्तो बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरलाई मन्त्रालयले अवधि तोक्यो निलम्बन गर्न वा सूचीबाट हटाउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम सूचीबाट निलम्बन गर्नु वा हटाउनु अघि मन्त्रालयले त्यस्तो बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरलाई सो सम्बन्धमा आफ्नो सफाई पेस गर्ने मौका दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम सूचीबाट हटाइएका बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बाल मन्दिरलाई सूचीबाट हटाइएको मितिले पाँच वर्ष पूरा नभई पुनः सूचीकरण गरिनेछैन।^{८*}

6* klxnf] ;+zf]wg

7* klxnf] ;+zf]wg

8* klxnf] ;+zf]wg

परिच्छेद-५

विदेशी संस्था वा एजेन्सीको सूचीकरण

११. विदेशी संस्था वा एजेन्सीको सूचीकरण गरिने : (१) नेपालमा धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीसम्बन्धी काम गर्न चाहने विदेशी संस्था वा एजेन्सीले सूचीकरणको लागि समिति समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिने विदेशी संस्था वा एजेन्सीले निवेदन साथ देहायका कागजात संलग्न गरेको हुनु पर्नेछ ।
- (क) अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीसम्बन्धी काम गर्न आफ्नो देशबाट स्वीकृति प्राप्त गरेको प्रमाणपत्र,
- (ख) सम्बन्धित देशको कानूनमा धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको हैसियत सोही देशको नागरिकको छोराछोरीसरह हुन्छ भन्ने कुरा प्रमाणित गरेको प्रमाणपत्र,
- (ग) अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री समबन्धमा कम्तिमा तीन वर्षदेखि काम गरिरहेको प्रमाणित कागज,
- (घ) अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको क्षेत्रमा विश्वसनीय रूपमा काम गरिरहेको भन्ने बेहोराको सम्बन्धित देशको जिम्मेवार निकायले गरिदिएको सिफारिस, र
- (ङ) मन्त्रालयले समयसमयमा तोकिएको अन्य आवश्यक कागजात ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदनउपर जाँचबुझ गर्दा समितिले त्यस्तो संस्था वा एजेन्सीलाई सूचीकरण गर्न उपयुक्त देखेमा मन्त्रालयमा सिफारिस गर्नेछ र मन्त्रालयले सूचीकरण गरी सो को जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम सूचीकरण भएको विदेशी संस्था वा एजेन्सीले नेपालमा प्रचलित कानून बमोजिम आफ्नो सम्पर्क कार्यालय स्थापना गरी त्यसको जानकारी मन्त्रालयलाई दिनु पर्नेछ ।^{९*}
- (५) उपदफा (३) बमोजिम सूचीकरण भएको विदेशी संस्था वा एजेन्सीले नेपालमा बालबालिकाको हितको लागि गरिने कार्यको निमित्त समितिको सिफारिसमा मन्त्रालयले तोके बमोजिमको वार्षिक रकम बुझाउनु पर्नेछ ।^{१०*}
- (क) उपदफा (५) बमोजिम प्राप्त हुने रकम समितिको सिफारिसमा मन्त्रालयले तोके बमोजिम बालअधिकारको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थासँग सम्झौता गरी सो संस्थाको खातामा जम्मा गरिनेछ ।^{११*}
- (ख) उपदफा ५(क) बमोजिम जम्मा हुने रकमको आयव्ययको लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत प्राप्त लेखापरीक्षकबाट हुनेछ ।^{१२*}
- (६) यसदफा बमोजिम सूचीकृत भएको संस्था वा एजेन्सीले प्रत्येक दुई वर्षमा मन्त्रालयमा नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।
१२. संस्था वा एजेन्सीलाई सूचीबाट निलम्बन गर्ने वा हटाउने : (१) सूचीकृत संस्था वा एजेन्सीले प्रचलित कानून, यस सर्त तथा प्रक्रिया वा मन्त्रालयको निर्देशन विपरीत काम गरेको पाइएमा त्यस्तो संस्था वा एजेन्सीलाई मन्त्रालयले समितिको सिफारिसमा अवाधि तोकी निलम्बन गर्न वा सूचीबाट हटाउन सक्नेछ ।

९* klxnf] ;+zf]wg

१०* klxnf] ;+zf]wg

११* klxnf] ;+zf]wgaf6 yk

१२* klxnf] ;+zf]wgaf6 yk

- (२) उपदफा (१) बमोजिम सूचीकृत संस्था वा एजेन्सीलाई निलम्बन गर्नु वा सूचीबाट हटाउनु अघि सफाई पेस गर्ने मौका दिनु पर्नेछ।

परिच्छेद-६ सिफारिस तथा स्वीकृति

१३. विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न दिने सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने : समितिले प्रचलित कानून र यस शर्त तथा प्रक्रिया बमोजिम कुनै नेपाली बालबालिका विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न दिन उपयुक्त देखेमा मन्त्रालय समक्ष सिफारिस गर्नेछ।^{13*}

१४. बालबालिकाको लागि परिवारको छनोट : (१) धर्मपुत्र, धर्मपुत्री भइजाने बालबालिकाको लागि विदेशी परिवारको छनोट गर्न देहायबमोजिमको एक परिवार छनोट समिति रहनेछ :-

- (क) मन्त्रालयले तोकेको राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीको अधिकृत - सदस्य
(ख) केन्द्रीय बालकल्याण समितिको कार्यकारिणी निर्देशक - सदस्य
(ग) प्रतिनिधि, कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय - सदस्य
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल बालसङ्गठनमा रहेका बालबालिका धर्मपुत्र, धर्मपुत्री भईजानको लागि विदेशी परिवारको छनोट गर्न देहायबमोजिमको एक परिवार छनोट समिति रहनेछ :-
- (क) नेपाल बालसङ्गठनको महासचिव - सदस्य
(ख) प्रतिनिधि, महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण मन्त्रालय - सदस्य
(ग) प्रतिनिधि, महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण मन्त्रालय - सदस्य
(घ) प्रतिनिधि, गृहमन्त्रालय - सदस्य
(ङ) प्रतिनिधि, प्रहरी प्रधानकार्यालय (महिला सेल) - सदस्य
- (३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिमको परिवार छनोट समितिले दफा ८ बमोजिम निवेदनमा खुलाइएको विवरण र दफा ९ को उपदफा (५) बमोजिम प्राप्त विवरणका आधारमा समितिमा पहिला निवेदन दिने परिवार (निवेदक) र परिवार छनोट समितिमा पहिला दर्ता हुन आएको बालबालिकाले पहिलो प्राथमिकता पाउने गरी परिवार र बालबालिका छनोट गर्नु पर्नेछ।^{14*}
- (क) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि सो उपदफा बमोजिम परिवार र बालबालिका छनोट गर्दा पहिलो प्राथमिकता क्रममा रहेको परिवारले माग गरे अनुसार बालबालिकाको उमेर, लिङ्ग र स्वास्थ्यसम्बन्धी विवरण मेल नखाएमा त्यस्तो परिवारले माग गरेको विवरणसँग मेल खाने बालबालिका क्रमशः छनोट गर्न सकिनेछ।^{15*}

---

^{13*}bf] ; | f] ; +zf]wg

^{14*} klxnf] ; +zf]wg

^{15*} klxnf] ; +zf]wgaf6 yk

(ख) छनोट भएको बालबालिका निवेदकले बुझि नलिदै त्यस्तो बालबालिकाको मृत्यु भएमा वा सो बालबालिका उपर कसैले हकदावी परेमा त्यस्तो निवेदकलाई प्राथमिकता दिई अर्को बालबालिका धर्मपुत्र वा धर्मपुत्रीका रूपमा दिइनेछ।^{16*}

- (४) उपदफा (१) बमोजिमको परिवार छनोट समितिको सचिवालय केन्द्रीय बालकल्याण समितिमा रहनेछ।
- (५) उपदफा (१) बमोजिमको परिवार छनोट समितिको सचिवालय नेपाल बालसङ्गठन केन्द्रीय कार्यालयमा रहनेछ।
- (६) परिवार छनोट समिति^{17*}ले आफ्ना कार्यविधि आफै व्यवस्थित गर्नेछ।
- (७) परिवार छनोट समिति^{18*}को बैठक भत्ता मन्त्रालयले तोकेबमोजिम हुनेछ।
- (८) यस दफामा लेखिएदेखिबाहेक परिवार छनोटसम्बन्धी अन्य व्यवस्था समितिको सिफारिसमा मन्त्रालयले तोकेबमोजिम हुनेछ।

१५. मन्त्रालयले स्वीकृति दिने : (१) समितिले दफा १३ बमोजिम छानबिन गरी सिफारिस गरेमा मन्त्रालयले नेपाली बालबालिका विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न दिनको लागि स्वीकृति दिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्न स्वीकृति प्राप्त भएपछि निवेदक स्वयं उपस्थित भई बालबालिका बुझिलिनु पर्नेछ।

तर निवेदक दम्पति भई दुवै मध्ये कुनै एक जना उपस्थित हुन नसक्ने भएमा अनुपस्थित पति वा पत्नीले दिएको आधिकारिक मन्जुरनामा मन्त्रालयमा पेस गर्नु पर्नेछ।

(क) उपदफा (२) बमोजिम बालबालिका बुझाउँदा मन्त्रालयले निवेदकलाई बालबालिका धर्मपुत्र वा धर्मपुत्रीको रूपमा दिएको प्रमाणपत्र समेत प्रदान गर्नेछ।^{19*}

(३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विदेशी परिवारलाई बालबालिका ग्रहण गर्न दिने अन्तिम निर्णय हुनु अगावै सम्बन्धित बालबालिकाका बाबुआमा वा संरक्षकले बालबालिका फिर्ता लैजान चाहेमा त्यस्तो बालबालिकालाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न दिइनेछैन।

१५ (क). विशेष हेरचाहको आवश्यकता भएका बालबालिकाको लागि परिवार छनोट सम्बन्धी विशेष व्यवस्था :^{20*} (१) यस शर्त तथा प्रक्रियामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि मन्त्रालयले विशेष हेरचाहको आवश्यकता भएका बालबालिकालाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्न निवेदन दिने निवेदकहरूलाई प्राथमिकता दिई परिवारको छनोट गर्न सक्नेछ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनका लागि “विशेष हेरचाहको आवश्यकता भएका बालबालिका” भन्नाले अनाथ बालबालिका वा स्वेच्छाले त्यागेका बालबालिकामध्ये शारीरिक वा मानसिक वा अस्वभाविक वा असामान्य विकास वा ज्येष्ठ उमेरका कारण विशेष हेरचाहको आवश्यकता भएको बालबालिका सम्भन्नु पर्छ।

^{16*} klxnf] ;+zf]wgaf6 yk

^{17*} klxnf] ;+zf]wg

^{18*} klxnf] ;+zf]wg

^{19*} klxnf] ;+zf]wgaf6 yk

^{20*} klxnf] ;+zf]wgaf6 yk

- (२) कुनै बालबालिका विशेष हेरचाहको आवश्यकता भएको बालबालिका हो होइन भन्ने विषयको निर्धारण समितिले गर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि सो उपदफा बमोजिम परिवार र विशेष हेरचाहको आवश्यकता भएका बालबालिका छनोट गर्दा पहिलो प्राथमिकता क्रममा रहेको परिवारले माग गरे अनुसार बालबालिकाको उमेर, लिङ्ग र स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै विवरण मेल नखाएमा त्यस्तो परिवारले माग गरेको विवरणसँग मेल खाने विशेष हेरचाहको आवश्यकता भएका बालबालिका क्रमशः छनोट गर्न सकिनेछ ।
- (४) विशेष हेरचाहको आवश्यकता भएका बालबालिकाको लागि परिवारको छनोट सम्बन्धी अन्य प्रक्रिया र त्यस्तो बालबालिकाको वर्गीकरण मन्त्रालयले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

१५ (ख). धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न दिने सम्बन्धी विशेष व्यवस्था :* 21(१) यस शर्त तथा प्रक्रियामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि ख्यातिप्राप्त कुनै विदेशी नागरिकले दफा ३ बमोजिमको कुनै बालबालिकालाई धर्मपुत्र वा धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न चाहेमा सम्बन्धित देशको राष्ट्र प्रमुख, सरकार प्रमुख वा परराष्ट्र मन्त्रीको औपचारिक सिफारिस सहित मन्त्रालय समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि ख्याति प्राप्त विदेशी नागरिक भन्नाले देहायका कुनै व्यक्ति सम्भन्तु पर्छ ।

- १) विदेशी राष्ट्राध्यक्ष, सरकार प्रमुख वा परराष्ट्र मन्त्री,
  - २) नोबल पुरस्कार विजेता,
  - ३) अन्तर्राष्ट्रिय ख्यातिप्राप्त सेलिब्रेटी,
  - ४) वार्षिक तीनलाख अमेरिकी डलर भन्दा बढी आमदानी भएको व्यक्ति वा व्यवसायी ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा त्यस्तो विदेशी नागरिकलाई निजको माग बमोजिमको बालबालिका धर्मपुत्र वा धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न दिन मनासिव देखेमा मन्त्रालयले सोही व्यहोराको सिफारिस नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद् समक्ष गर्न सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम सिफारिस भएमा मन्त्रपरिषद्ले त्यस्तो विदेशी नागरिकलाई निजको माग बमोजिमको बालबालिका धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रूपमा ग्रहण गर्न स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

परिच्छेद-७

विविध

१६. अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था : (१) समितिले आवश्यक देखेमा यस सर्त तथा प्रक्रियाबमोजिम सूचीकृत बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरको निरीक्षण तथा अनुगमन गरी आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

- (क) उपदफा (१) बमोजिम निरीक्षण तथा अनुगमन गर्दा कुनै बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले प्रचलित कानून विपरीतको कुनै कार्य गरेको समितिको निरीक्षण तथा अनुगमन सम्बन्धी प्रतिवेदनबाट देखिएमा समितिको सिफारिसमा मन्त्रालयले त्यस्तो बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरलाई आवश्यक कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।* 22

21* k1xnf] ;+zf]wgaf6 yk

22* k1xnf] ;+zf]wgaf6 yk

- (२) मन्त्रालयले चाहेमा कुनै अधिकृत कर्मचारी वा समितिको कुनै पदाधिकारी खटाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्ने परिवार र दफा ११ बमोजिम सूचिकृत भएका संस्थाको मापदण्ड र कार्यसम्पादन, धर्मपुत्र धर्मपुत्री सम्बन्धी अर्न्दाष्ट्रिय प्रचलन र प्रयोगका सम्बन्धमा समय समयमा अनुगमन गराउन सक्नेछ।* 23
- (३) उपदफा (२) बमोजिम अनुगमन गर्ने कर्मचारी वा समितिका पदाधिकारीले त्यसरी अनुगमन गर्दा प्राप्त जानकारी तथा अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री लिने दिने कार्यमा देखिएका समस्या निराकरणका उपायहरु समेत खुलाई मन्त्रालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।* 24

१७. विवरण उपलब्ध गराउनु पर्ने : (१) मन्त्रालयले यस सर्त तथा प्रक्रियाबमोजिम विदेशी नागरिकले धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रुपमा ग्रहण गरेका नेपाली बालबालिका र धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रुपमा ग्रहण गरेको नेपाली बालबालिका र धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको रुपमा ग्रहण गरी लैजाने विदेशी नागरिकको विवरण परराष्ट्र मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको विवरण सम्बन्धित मुलुकका लागि तोकिएको नेपाली दूतावास वा कूटनीतिक नियोगलाई परराष्ट्र मन्त्रालयले उपलब्ध गराइ दिनु पर्नेछ। त्यस्ता नेपाली दूतावास वा कूटनीतिक नियोगले दफा १६ बमोजिम अनुगमन गर्दा सहयोग पुऱ्याउनुपर्नेछ।
- (३) यस सर्त तथा प्रक्रिया बमोजिम मन्त्रालयबाट स्वीकृति प्राप्त भई नेपाली बालबालिका धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गरी लैजान प्रत्येक विदेशी नागरिकले तयस्तो बालबालिका सम्बन्धित देशको कानूनअनुसार बालिग नभएसम्म निजको पालनपोषण शिक्षा तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी विवरण र बालबालिकाको हालै खिचिएका पोष्टकार्ड आकारका फोटोहरु सम्बन्धित सूचीकृत संस्था वा एजेन्सी वा नेपालस्थित आफ्नो देशको राजदूतावास र सो नभए नेपाल हेर्ने राजदूतावासमार्फत वर्षको एक पटक मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

१८. प्रस्ताव पेस गर्नुपर्ने : (१) सूचीकृत संस्था वा एजेन्सीले नेपालस्थित बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरलाई कुनै सहयोग प्रदान गर्ने भए त्यस्तो सहयोगसम्बन्धी प्रस्ताव मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्ने छ। मन्त्रालयले जाचबुझ गर्दा उपयुक्त देखेमा त्यस्तो प्रस्ताव स्वीकृत गर्न सक्नेछ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त हुने सहयोगको दश प्रतिशतसम्म रकम प्रशासनिक कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ।

१९. शुल्क र अन्य रकम तोक्न सक्ने : (१) मन्त्रालयले समितिको सिफारिसमा देहायका सेवाशुल्कबापतको खर्च तोक्न सक्नेछ :-

- (क) दफा ९ को उपदफा (३) बमोजिम बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरको सूचीकरण र नवीकरण गर्दा लाग्ने शुल्क,
- (ख) दफा ११ को उपदफा (१) बमोजिम संस्था वा एजेन्सी सूचीकरणका लागि दिएको निवेदन शुल्क र नवीकरण गर्दा लाग्ने शुल्क,
- (ग) दफा १५ बमोजिम धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको ग्रहण गर्न स्वीकृति दिएका विदेशी नागरिकबाट अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री सम्बन्धी प्रक्रियामा लाग्ने खर्च,*25
- (घ) बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरले धर्मपुत्र वा धर्मपुत्री भइ गएको बालबालिकाको पालनपोषण गर्दा लागेको सेवा र खर्चबापतको रकम,

23* k1xnf] ;+zf]wgaf6 yk

24* k1xnf] ;+zf]wgaf6 yk

25* k1xnf] ;+zf]wgaf6 yk

- (२) उपदफा (१) को खण्ड (क), (ख) र (ग) बमोजिम भुक्तानी गर्नुपर्ने शुल्कको रकम नेपाल सरकारको खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम खातामा एक आर्थिक वर्षमा जति रकम जम्मा हुन्छ सोही बराबरको रकम अर्थ मन्त्रालयको नाममा निकास दिनेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम उपलब्ध भएको रकम बालकल्याण तथा सो सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको बालबालिकाको हितसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रममा खर्च गरिनेछ ।*²⁶

२०. **बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार** : यो सर्त तथा प्रक्रियाको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ परेमा मुलुकी ऐन र यस सर्त तथा प्रक्रियाको अधिनमा रही त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार मन्त्रालयलाई हुनेछ ।

२० (क) **निर्देशिका बनाउन सक्ने** : यस शर्त तथा प्रक्रियासँग सम्बन्धित कार्यविधिगत कुराहरुका सम्बन्धमा मन्त्रालयले यो शर्त तथा प्रक्रियाको अधिनमा रही आवश्यक निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।*²⁷

२० (ख) **मापदण्ड बनाउन सक्ने** : (१) यो शर्त तथा प्रक्रियाको अधिनमा रही मन्त्रालयले सूचिकृत भएका अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री सम्बन्धी काम गर्ने बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरको लागि न्यूनतम मापदण्ड बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।*²⁸

(२) उपदफा (१) बमोजिम बनाइएको मापदण्डको पालना गर्नु सम्बन्धित बालकल्याण गृह, अनाथालय वा बालमन्दिरको कर्तव्य हुनेछ ।*²⁹

रूपान्तर : मूल शर्त तथा प्रक्रियाको ठाँउठाँउमा रहेका “कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “कानून तथा न्याय मन्त्रालय” भन्ने शब्दहरु राखी रूपान्तर गरिएको छ ।*³⁰

२१. **खारेजी र बचाउ** : (१) तत्कालीन श्री ५ को सरकार, गृहपञ्चायत मन्त्रालयको नामबाट २०३४ साल जेठ १७ गते नेपाल राजपत्र भाग ४ मा प्रकाशित सूचना र श्री ५ को सरकार (मं.प.) बाट २०५७ साल असार १२ गते स्वीकृत गरेको नेपाली बालबालिका विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र/पुत्री ग्रहण गर्न दिने सम्बन्धमा बनेको सर्त तथा प्रक्रिया खारेज गरिएकोछ ।

(२) सम्बत् २०५७ साल असार १२ गते स्वीकृत सर्त तथा प्रक्रियाबमोजिम भए गरेको कामकारबाई यसै सर्त तथा प्रक्रियाबमोजिम भएगरेको मानिनेछ ।

(३) सम्बत् २०६४ साल जेठ मसान्तसम्म विदेशी परिवार छनोट भई सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भएका, नेपाल बालसङ्गठनमा विचाराधीन रहेका वा मन्त्रालयमा कारबाईमा रहेका विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्न दिनेसम्बन्धी निवेदन यो सर्त तथा प्रक्रियाबमोजिमनै कारबाई गरी टुङ्गो लगाउन बाधा पर्नेछैन ।

26★ k1xnf] ;+zf]wgaf6 yk

27★ k1xnf] ;+zf]wgaf6 yk

28★ k1xnf] ;+zf]wgaf6 yk

29★ k1xnf] ;+zf]wgaf6 yk

30★ k1xnf] ;+zf]wgaf6 yk

(जेठ ०६, २०६५ खण्ड ५८, संख्या ६ नेपाल राजपत्र भाग ३ मा प्रकाशित)